

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA
IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA
REPUBLIKE ALBANIJE O ORGANIZOVANJU GRANIČNOG
ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA**

Proglašavam **Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na prvoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja u 2013. godini, dana 1. marta 2013. godine.

Broj: 01-462/2
Podgorica, 07.03.2013.

PREDsjEDNIK CRNE GORE
Filip Vučanović

Na osnovu člana 82 stav1 tač. 2 i 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na prvoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg zasjedanja u 2013. godini, dana 1. marta 2013. godine, donijela je

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O ORGANIZOVANJU GRANIČNOG ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA

Član 1

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja, potpisani u Podgorici, 03. avgusta 2012. godine, u originalu na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku.

Član 2

Tekst Sporazuma iz člana 1 ovog zakona, u originalu na crnogorskom jeziku glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU VLADE CRNE GORE I SAVJETA MINISTARA REPUBLIKE ALBANIJE O ORGANIZOVANJU GRANIČNOG ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA

Vlada Crne Gore i Savjet ministara Republike Albanije (u daljem tekstu: Ugovorne strane),

U želji da postupak organizovanja željezničkog saobraćaja i granične provjere, ustanovljen Sporazumom između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja između dvije zemlje koji je potписан 16. maja 2006. godine, prilagode novim zahtjevima tržišta u cilju povećanja konkurentnosti željezničkih usluga,

Dogovorile su se da zaključe novi Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja između dvije zemlje (u daljem tekstu: Sporazum), sa sljedećim odredbama:

Član 1

Definicije i izrazi

U cilju primjene Sporazuma upotrijebljene su sljedeće definicije:

1. **Granično organizovanje saobraćaja** označava primjenu svih propisa Ugovornih strana i željezničkih organa, koji se primjenjuju prilikom prelaska lica i prtljaga preko granice, kao i uvoza, izvoza i tranzita robe;
2. **Granična Izjava o mreži** označava izjavu koja detaljno određuje opšta pravila, rokove, procedure i kriterijume koji se tiču naplate i dodjele infrastrukturnih kapaciteta u **Zoni**. Ona će takođe sadržati i ostale informacije koje će omogućiti podnošenje zahtjeva za infrastrukturni kapacitet i može biti sastavni dio Izjave o mreži Upravljača infrastrukture Ugovornih strana;
3. **Granična željeznička pruga** označava željezničku prugu između graničnih stanica dvije države;
4. **Granična dionica** označava dio željezničke pruge između granične stanice i državne granice Ugovornih strana;

5. **Granična stаница** označava željezničku stanicu u **Zoni** koja je određena Sporazumom;
6. **Domaća država** označava državu na čijoj teritoriji je dio zone u kojoj se vrši organizovanje graničnog željezničkog saobraćaja od strane službenog osoblja druge države;
7. **Domaća željezница** označava željeznicu u domaćoj državi;
8. **Roba** označava sve stvari, novac, pošiljke, prtljag i transportna sredstva koja se prenose preko državne granice;
9. **Upravljač infrastrukture** označava privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika, koje je ovlašćeno za upravljanje željezničkom infrastrukturom. Ovo takođe može da uključi i upravljanje i regulisanje saobraćaja, kontrolu kao i upravljanje sigurnosnim sistemima;
10. **Međunarodna željeznička usluga** označava uslugu prevoza putnika i robe gdje voz prelazi preko granice Ugovorne strane; voz može biti direktni i/ili sastavljen iz dijelova, koji mogu imati različite polazne ili krajnje stanice, pod uslovom da svi vagoni pređu granicu;
11. **Mreža** označava cijelu željezničku infrastrukturu, koja je u vlasništvu i/ili kojom upravlja Upravljač infrastrukture;
12. **Susjedna država** označava teritoriju države druge Ugovorne strane;
13. **Službeno osoblje** označava lica nadležnih državnih graničnih organa Ugovornih strana koje sprovodi granične provjere na teritoriji koja je dio zone domaće i susjedne države i za vrijeme kretanja vozova;
14. **Jedinstvena kancelarija (“One-Stop-Shop”)** označava mjesto Upravljača infrastrukture Ugovornih strana, koji zajedno sa predstavnicima drugih Upravljača infrastrukture čini međunarodnu mrežu, kojom se korisnicima olakšava pristup međunarodnoj željezničkoj infrastrukturi u Zoni;
15. **Jedinstven šalter (“Single Window”)** označava mjesto koje omogućava da se sve carinske formalnosti izvrše na jednom i istom mjestu u Zoni od strane carinskih službi Ugovornih strana;
16. **Željezničko osoblje** označava lica koja u ime željezničkog operatera ili Upravljača infrastrukture učestvuju u organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja;
17. **Željeznički operater** označava privatno ili javno privredno društvo, koje je licencirano u skladu sa važećim zakonskim propisima Ugovornih strana, čiji je glavni posao da omogući pružanje usluga transporta robe i/ili putnika željeznicom, uz uslov da društvo mora osigurati vuču vozova;
18. **Zajednička granična stаница** označava graničnu stanicu u Zoni gdje se obavlja zajednička granična organizacija saobraćaja;
19. **Zona** označava dio teritorije domaće države, na kojoj je službeno i željezničko osoblje susjedne države ovlašćeno da sprovodi graničnu organizaciju saobraćaja.

Član 2

Opšte odredbe, ciljevi i principi

Cilj Sporazuma je da pojednostavi graničnu organizaciju saobraćaja i da smanji vrijeme zadržavanja na mjestima prelaska granice kroz:

- vršenje poslova granične organizacije saobraćaja službenog i željezničkog osoblja jedne države na teritoriji druge države;
- uspostavljanje pravila na osnovu kojih će službeno i željezničko osoblje jedne države vršiti graničnu kontrolu u vozovima u pokretu, na teritoriji druge države;
- definisanje:
 - na kojim stanicama domaće države će susjedna država moći da uspostavi granične punktove za graničnu kontrolu;
 - u kojim zonama će granični organi susjedne države moći da izvrše graničnu kontrolu u stanicama i na vozovima u pokretu, u oba pravca, na teritoriji domaće države;
 - Zone.

Ugovorne strane garantuju:

- otvoren pristup željezničkim operaterima, koji žele da uđu u Zonu sa ciljem prelaska granice voznim sredstvima uz pojednostavljenje procedure, kroz međusobno prihvatanje licenci, sertifikata o bezbjednosti, vuče, vagona i sertifikata za mašinovođe;
- nediskriminatory i poštenu konkureniju uz poštovanje pravila otvorenog pristupa;
- prihvatanje međunarodnih standarda kao i dokumenata za prevoz robe i putnika;
- prihvatanje drugih međunarodno priznatih transportnih dokumenata;
- slobodu željezničkim preduzećima da sa odgovarajućim graničnim organima utvrde sopstvenu proceduru za graničnu organizaciju saobraćaja, zaključenjem odgovarajućih Protokola;
- slobodu graničnim organima da naknadno zaključe bilateralne Protokole između sebe, pojedinačno;
- pravo da granična policija susjedne države sprovodi kontrolu na teritoriji u Zoni domaće države;
- pravo da carinski organi uspostave Jedinstven šalter u Zoni;
- pravo fito-sanitarnoj, veterinarskoj, zdravstveno-sanitarnoj (anti-epidemiološkoj) i drugoj inspekciji postavljenoj od bilo koje Ugovorne strane, da izvrši kontrolu u Zoni domaće države i da međusobno prihvate odgovarajuće sertifikate i kontrole.

Ugovorne strane se slažu da objave na internet stranici sva dokumenta i procedure predviđena od strane graničnih organa i Upravljača infrastrukture vezane za što jednostavniji prelazak granice.

Ugovorne strane se slažu da njihovi Upravljači infrastrukture, pripreme i objave zajedničku Izjavu o mreži koja sadrži:

- nediskriminatorne pristupne procedure za željezničke operatere koji ulaze u Zonu,
- procedure Jedinstvene kancelarije (One Stop Shop), koje će omogućiti jednostavnu kupovinu infrastrukturnih usluga,
- procedure dodjeljivanja trasa,
- procedure vezane za naknade za korišćenje infrastrukture i njihov obračun, na način da su nediskriminatorne i omogućavaju fer konkureniju i jednostavno plaćanje od strane željezničkih operatera.

Član 3 Zona

Zona obuhvata:

- a) prostorije gdje granični organi susjedne države obavljaju svoje funkcije, željezničku prugu, teretne i putničke stанице, skladišta, čekaonice, ostale zgrade i objekte,
- b) vozove koji se kreću između definisanih dijelova pruge ili stаница u kojima granični organi obavljaju svoje dužnosti.

Opšte odredbe, ciljevi i principi nabrojeni u članu 2 ovog sporazuma važe i u Zoni.

U Sporazumu, Zona obuhvata:

- a) granične stanice Tuzi i Bajze,
- b) graničnu dionicu između ove dvije stanice,
- c) dionicu između stanica Tuzi i Bajze za kontrolu putničkih vozova u pokretu,
- d) dionicu između stanica Tuzi i Bajze za kretanje teretnih vozova.

Zajednička granična stanica u smislu Sporazuma je stanica Tuzi.

Granični organi Ugovornih strana mogu da prošire Zonu za njihovu sopstvenu namjenu poštujući opšte odredbe, ciljeve i principe predviđene članom 2 ovog sporazuma, zaključujući naknadno bilateralne Protokole.

Član 4 **Organizacija graničnog saobraćaja u Zoni**

U Zoni, zakoni i propisi susjedne države važiće u pogledu graničnog prelaska lica i roba (uvoz, izvoz i tranzit) sa sljedećim principima:

- a) za lica i robu važe iste procedure i sa istim pravnim posljedicama kao da su na teritoriji susjedne države;
- b) policijska, carinska ili neka druga akcija i zadržavanje lica i roba, moraju da budu u skladu s posebnim Protokolima između odgovarajućih organa Ugovornih strana.

Posebnim Protokolima službeno osoblje može prenijeti svoja ovlašćenja službenom osoblju druge države, u smislu postizanja ciljeva i principa predviđenih članom 2 ovog sporazuma.

Sve dok granični organi susjedne države još nijesu preuzele nadležnost granične kontrole organizovanja saobraćaja od domaće države, granični organi domaće države će sprovoditi propisane procedure prije nego što granični organi susjedne države otpočnu njihove procedure. Isto će važiti i ukoliko službeno osoblje izlazne države odbije izvršenje granične kontrole i procedura.

Kada susjedna država započne svoju proceduru granične kontrole, ovlašćenja organa domaće države će već biti završna u tom dijelu, osim u slučaju kada imaju zakonski osnov da intervenišu, ali samo uz saglasnost odgovarajućih organa susjedne države.

Prava koja se tiču političkog azila i ljudskih prava domaće države ostaju na snazi.

Službeno osoblje susjedne države koje obavlja dužnosti vezane za granično organizovanje saobraćaja u domaćoj državi za svoj rad je isključivo odgovorno organima u svojoj državi.

Službeno osoblje susjedne države ima pravo da primjeni ovlašćenja u zoni domaće države. O preduzetim mjerama i radnjama službeno osoblje dužno je da obavijesti nadležne granične organe domaće države. Domaća država je u obavezi da odmah obavijesti o svojoj odluci osoblje odgovarajućih graničnih organa susjedne države.

U cilju omogućivanja brže granične kontrole, službeno osoblje može da pregovara o redosledu izvršenja dužnosti, poštujući odredbe iz člana 4 stav 7 ovog Sporazuma. U takvom slučaju osoblje odgovarajućih graničnih organa ulazne države će imati pravo da zadrži lice i/ili robu, samo u slučaju kada je granična organizacija saobraćaja izlazne države završena. Ukoliko osoblje odgovarajućih nadležnosti ulazne države smatra prikladnim,

osoblje izlazne države će biti u obavezi da preda lica ili robu nadležnom osoblju izlazne države, prije završetka granične kontrole.

Službeno osoblje Ugovornih strana je dužno da međusobno sarađuje.

Službeno osoblje susjedne države može slobodno da prenosi preko državne granice na teritoriju svoje države robu koja je privremeno zadržana u Zoni, kao i finansijska sredstva sakupljena u Zoni.

Roba zadržana i oduzeta u toku provjere izvršene na izlazu i vraćene u susjednu državu od strane njihovog službenog osoblja, neće biti predmet granične inspekcije od strane osoblja domaće države.

Protokolima između nadležnih organa ugovernih strana bliže će se regulisati vršenje granične kontrole.

Član 5 Granična provjera kod putničkih vozova

Granična provjera kod putničkih vozova će se zajednički vršiti bilo u vozovima u pokretu ili za vrijeme njihovog stajanja u graničnim stanicama od strane službenog osoblja Ugovornih strana.

Spoljno obezbjeđenje u zajedničkoj graničnoj stanci vršiće se u skladu sa propisima domaće države.

Član 6 Granična provjera kod teretnih vozova

Granična provjera kod teretnih vozova će biti obavljena u zajedničkoj graničnoj stanci od strane službenog osoblja Ugovornih strana.

Spoljno obezbjeđenje u zajedničkoj graničnoj stanci vršiće se u skladu sa propisima domaće države.

Sva lica otkrivena, od strane službenog osoblja dvije države, u nedozvoljenom prelasku granice na teretnim vozovima u zajedničkoj graničnoj stanci, su u nadležnosti nadležnog organa domaće države.

Član 7 Razmjena informacija

U toku vršenja svoje dužnosti, službeno osoblje može razmjenjivati samo informacije koje nijesu poverljive, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Razmjena informacija će se obavljati na osnovu posebnih Protokola zaključenih između nadležnih graničnih organa Ugovornih strana.

Član 8 Status službenog osoblja

Službeno osoblje ima, u toku izvršavanja svoje dužnosti, sloboden pristup u Zonu susjedne države, u uniformi sa ili bez naoružanja. Službeno osoblje susjedne države prima istu zaštitu i podršku kao i službeno osoblje domaće države.

Za njihovo službeno osoblje u Zoni važe propisi susjedne države.

Njihovo službeno osoblje mora da posjeduje specijalnu identifikacionu kartu da bi djelovalo u Zoni. Procedura za izdavanje definisana je članom 10 ovog sporazuma.

Ukoliko je neko od službenog osoblja ubijen ili ranjen, ili izgubi stvari koje nosi sa sobom (oružje, dio uniforme, itd.) dok je na dužnosti, primenjuju se propisi susjedne države.

Ostala pitanja vezana za službeno osoblje regulisaće se posebnim Protokolima između odgovarajućih graničnih organa.

Krivično djelo ili prekršaj, izvršeni u Zoni nad službenim ili željezničkim osobljem susjedne države u toku vršenja nihovih službenih obaveza, podliježe zakonodavstvu domaće države isto kao da je krivično djelo ili prekršaj izvršeno nad službenim ili željezničkim osobljem domaće države.

Službeno i željezničko osoblje susjedne države na dužnosti u Zoni, mora imati službenu uniformu i/ili vidljive službene oznake.

Član 9

Sredstva graničnog organizovanja saobraćaja

Željeznički operateri su u obavezi da za potrebe službenog osoblja koje obavlja dužnosti vezane za graničnu provjeru u vozovima obezbjede rezervisana mjesta, bez naknade.

O korišćenju prostora i prostorija u Zoni koje su dodijeljenih graničnim organima susjedne države, granični organi zaključuju odgovarajuće Ugovore kojima se definišu međusobna prava i obaveze.

Objekti i službene prostorije treba da budu označene natpisom sa nazivom i nacionalnim grbom. Natpisi na službenim prostorijama treba da budu napisani na službenim jezicima Ugovornih strana i engleskom jeziku, sa službenim jezikom domaće države na prvom mjestu.

Predmeti za službenu upotrebu koju službeno i željezničko osoblje iz susjedne države, prilikom izvršavanja svojih poslova, unosi ili iznosi sa teritorije domaće države, oslobođeni su plaćanja carine, poreza i drugih naknada.

Granični organi su slobodni da zaključe odgovarajuće Protokole koji se tiču pitanja pomenutih u ovom članu a u skladu sa članom 2 ovog sporazuma.

Član 10

Identifikaciona karta za službeno i željezničko osoblje

U skladu sa članom 8 stav 3 ovog Sporazuma, službena identifikacione karte se izdaju od strane ovlašćenih organa Ugovornih strana u dužini trajanja od jedne godine. Rok važenja mora biti ovjeren od strane nadležnih organa Ugovornih strana.

Organ koji je izdao identifikacionu kartu dužan je da istu povuče odmah po prestanku osnova za njeno izdavanje i dužan je da o tome odmah obavijesti, u pisanoj formi, nadležni organ susjedne države.

Osoblje koje učestvuje u organizaciji graničnog saobraćaja a ne posjeduje službenu identifikacionu kartu, mora biti upisano u službeni spisak. Primjer spiska dat je u **Prilogu br. 1.**

Organi koji izdaju karte u slučaju stava 3 ovog člana moraju odmah obavijestiti odgovarajuće organe susjedne države, u pisanoj formi.

Osobe pomenute u službenom spisku, bez identifikacione karte imaju pravo da pređu državnu granicu unutar Zone, dok su na dužnosti, i da ostanu na teritoriji države druge

Ugovorne strane, u toku vršenja svoje dužnosti. Sve osobe, čija su imena na službenom spisku, moraju da važeću putnu ispravu.

Član 11 Telekomunikacioni uređaji

Domaća država će bez nadoknade dati odobrenje za postavljanje telekomunikacionih uređaja koji su neophodni za rad graničnih organa susjedne države u domaćoj državi, kao i povezivanje ovih uređaja sa odgovarajućim uređajima susjedne države.

Postavljanje, održavanje i korišćenje ovih uređaja biće regulisano Protokolom između odgovarajućih nadležnih organa Ugovornih strana.

Član 12 Jezik

U zajedničkoj graničnoj stanci, na graničnoj stanci, kao i na graničnoj pruzi, prilikom komunikacije službenog i željezničkog osoblja, upotrebljavaće se ravnopravno jezici koji su u službenoj upotrebi u obje države.

Telefonski razgovori, usmena i/ili pisana saopštenja, koja se odnose na željeznički saobraćaj, obavljajuće se na jezicima koji su u službenoj upotrebi u obje države.

Član 13 Službeno naplaćen novac

Željezničko osoblje može da preko državne granice prenosi naplaćen novac prilikom vršenja službe u vozovima, i da ih vraća na teritoriju domaće države.

Član 14 Mješovita komisija

Ugovorne strane osnivaju Mješovitu komisiju, kako bi se osigurali sljedeći ciljevi:

- nediskriminatori pristup željezničkim operaterima u Zoni,
- stvaranje uslova za fer konkureniju,
- arbitraža između Upravljača infrastrukture i željezničkih operatora u vezi sa graničnom Izjavom o mreži,
- arbitraža između željezničkih operatora koji koriste željezničke granične objekte,
- rješavanje problema koji proizilaze iz saradnje graničnih vlasti u Zoni,
- unapređenje graničnih usluga,
- tumačenje odredaba ovog Sporazuma.

Aktivnosti Mješovite komisije ne isključuju neku diplomatsku intervenciju ili rješavanje problema direktno između Ugovornih strana.

Mješovita komisija sastavljena je od predstavnika svih državnih organa nadležnih za graničnu kontrolu, ministarstava nadležnih za poslove saobraćaja, direkcije za željeznice i željeznica dvije države.

Mješovita komisija sastaje se najmanje jednom godišnje, naizmjenično na teritoriji jedne ili druge države, a po potrebi i češće, na zahtjev jedne od Ugovornih strana.

Način rada Mješovite komisije odrediće se Poslovnikom o radu Mješovite komisije koji će biti usvojen na prvoj sjednici Mješovite komisije.

**Član 15
Rok važenja**

Sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme, uz mogućnost raskida, na inicijativu bilo koje od Ugovornih strana.

Važenje Sporazuma prestaje poslije isteka roka od šest mjeseci od dana prijema diplomatske note, kojom druga Ugovorna strana obavještava o okončanju Sporazuma.

**Član 16
Stupanje na snagu**

Sporazum podliježe potvrđivanju i stupa na snagu 30 dana od datuma prijema posljednje diplomatske note kojima Ugovorne stane obavještavaju jedna drugu da je izvršeno potvrđivanje Sporazuma u skladu sa njihovim nacionalnim zakonodavstvom.

Protokoli između pojedinih graničnih organa predviđeni ovim Sporazum, moraju se donijeti u roku od 90 dana od dana potpisivanja Sporazuma.

Danom stupanja na snagu ovog sporazuma prestaje da važi Sporazum između Vlade Crne Gore i Savjeta ministara Republike Albanije o organizovanju graničnog željezničkog saobraćaja između dvije zemlje, koji je potписан 16. maja 2006. godine u Podgorici.

U potvrdu toga dolje potpisani, propisno ovlašćeni od strane svojih vlada, potpisali su ovaj Sporazum.

Zaključeno u Podgorici, dana 03. avgusta 2012. godine, u dva originalna primjerka na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednak vjerodostojni. U slučaju nesporazuma u tumačenju, mjerodavan će biti tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU CRNE GORE

dr Andrija Lompar
Ministar saobraćaja i pomorstva

**ZA SAVJET MINISTARA REPUBLIKE
ALBANIJE**

Sokol Ollodashi
Ministar javnih radova, saobraćaja i
telekomunikacija

SPISAK¹⁾

LICA KOJA PRELAZE DRŽAVNU GRANICU U SLUŽBENE SVRHE

U zajedničkoj graničnoj stanici ili graničnoj stanici (nepotrebno prečrtati)

Željeznice _____ dana _____
u _____ časova, sa _____

Ovaj spisak se smatra kao prilog službenoj propusnici za prelaska državne granice br. ___, koja pripada _____.

Datum

Šef stanice

Ovjera nadležnog državnog organa pri izlasku

Ovjera nadležnog organa pri ulasku

¹⁾ Spisak sastavlja šef granične stanice

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore -Međunarodni ugovori“.

Broj 14-2/13-1/4
EPA 82 XXV
Podgorica, 1.marta 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 25. SAZIVA

P R E D Š E D N I K

Ranko Krivokapić